

ТЕХНОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ТЕМАТИКИ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА ЕЛЕКТИВНОГО КУРСУ “КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ” ДЛЯ УЧНІВ ПРОФІЛЬНОЇ ШКОЛИ

Т. К. Полонська,

*кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України*

У статті описано технологію визначення тематики навчального посібника елективного курсу з англійської мови “Культура і мистецтво Великої Британії” для учнів профільної школи. Зазначено домінуючу роль навчального посібника як основного засобу оволодіння старшокласниками змістом елективного курсу. Створення зазначеного англійського посібника має розширити і поглибити знання учнів 10–11 класів про культуру країни, мова якої вивчається. Його зміст ґрунтується на досвіді учнів, набутому ними під час вивчення іноземної мови в початковій та основній школі. Значну увагу приділено аналізу результатів анкетування старшокласників і вчителів англійської мови ЗНЗ України щодо змістового наповнення навчального посібника, що стало основою для визначення змісту його структурних компонентів (тематичних модулів і тем).

Ключові слова: тематика; тематичний модуль; елективний курс; іноземна мова; навчальний посібник; профільна школа.

Постановка проблеми. У ситуації переходу старшої школи на профільне навчання необхідно забезпечити цілісну та всебічну профільну підготовку старшокласників. Пізнання культури країни, мова якої вивчається, стає важливим у зв'язку з цільовою настановою сучасної освіти: формування особистості, готової та здатної до пізнання навколишнього світу, взаємодії з іншими людьми, культурами, суспільством і державою. Головне у процесі пізнання – не лише накопичення даних про країну, але й пізнання людей, своїх однолітків, їхнього образу мислення, поведінки, ставлення до загальнолюдських цінностей.

Створюваний нами навчальний посібник з англійської мови “Культура і мистецтво Великої Британії” має ознайомити старшокласників із культурою та мистецтвом Великої Британії, що надасть їм змогу дізнатися більше про національне надбання цієї

країни за рахунок розширення інформаційного поля та сфери автентичного використання англійської мови в загальному освітньому середовищі; досягнути освітніх цілей завдяки залученню до історії, культури країни і здобуття нової інформації про життя народу за кордоном; поглибити знання і покращити соціокультурну компетентність у вивченні іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогоднішній день існують лише окремі навчальні посібники елективних курсів з іноземних мов для спеціалізованих шкіл українських авторів, зокрема із зарубіжної літератури (І. В. Мацелюх) і країнознавства США та Великої Британії (Л. В. Калініна, І. В. Самойлюкевич). Для учнів профільної школи підготовлено та рекомендовано МОН України лише три посібники елективних курсів: “Ділова англійська” (А. В. Павлюк), “Науково-технічний переклад” і “Основи перекладу” (А. Я. Коваленко). Стосовно культурознавчих навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов для профільної школи варто зазначити, що на теренах України їх досі не існує, але українські дослідники плідно працюють над створенням такої навчальної літератури з англійської (Т. К. Полонська, І. В. Алексеєнко), німецької (Н. П. Басай), іспанської (В. Г. Редько, О. В. Басай), французької (Є. В. Долинський) мов.

Формулювання мети статті. Метою статті є розкриття технології визначення тематики навчального посібника елективного курсу “Культура і мистецтво Великої Британії” для учнів 10–11 класів профільної школи як одного з основних компонентів змісту навчання іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Засадами для вибору тематики ситуативного спілкування слугують потреби і мотиви школярів у сфері, в якій здійснюється навчальна діяльність. У тематику елективних курсів до особистісної, публічної та освітньої сфер спілкування додається професійно орієнтована сфера. Визначення тем здійснюється згідно з критеріями комунікативної цінності для спілкування в усній і письмовій формах, освітньої та виховної значущості, доступності й відповідності навчальному та життєвому досвіду, інтересам і віку школярів.

Тексти для елективних курсів з іноземних мов добираються на основі критеріїв автентичності; інформативності, пізнавальної цінності; проблемності, міжкультурної спрямованості, прагматичності; функціональності; відповідності віковим особливостям та інтересам учнів.

Соціально і педагогічно доцільною тенденцією розвитку іншомовної освіти у профільних класах є посилення соціокультур-

ного контексту змісту елективних курсів, який має бути спрямований на залучення учнів не лише до нового способу мовленнєвого спілкування, а й до культури народу, який розмовляє мовою, що вивчається, до національно-культурної специфіки мовленнєвої поведінки у країнах цієї мови.

Наукові співробітники відділу навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України в межах виконання планової теми “Дидактичне забезпечення варіативного компонента змісту навчання іноземних мов у старшій школі” підготували “Концепцію навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов для учнів 10–11 класів профільної школи” [1] і “Навчальну програму елективних курсів з іноземних мов для старшої школи загальноосвітніх навчальних закладів” [2], які спрямовані на забезпечення варіативного компонента змісту навчання іноземних мов учнів старшої (профільної) школи і розкривають основні науково-теоретичні засади конструювання змісту навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов, зокрема принципи та особливості добору навчального матеріалу та засоби його оптимізації. Окрім того, нами підготовлено та видруковано низку статей, присвячених проблемі визначення змісту і структури навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов [3; 4; 5].

Доцільність конструювання змісту навчального посібника елективного курсу “*Культура і мистецтво Великої Британії*” обумовлюється потребою розвитку в учнів 10–11 класів профільної школи загальноосвітніх навчальних закладів (ЗНЗ) пізнавального інтересу до культури країни, мова якої вивчається, посилення в них мотивації до вивчення англійської мови, розширення їхнього кругозору. Курс покликаний через знайомство з культурою і мистецтвом Великої Британії сприяти підвищенню культурного рівня старшокласників водночас із удосконаленням іншомовних навичок і вмій. Інтеграція в єдиному комплексі даних географічного, історичного, економічного, культурного та соціологічного характеру про культуру і мистецтво Великої Британії сприяє формуванню сучасного соціокультурного портрету країни, мова якої вивчається, що є неодмінною умовою для адекватного володіння іноземною (англійською) мовою як засобом спілкування.

Зміст навчального посібника спрямований на поглиблення і розширення змісту базового підручника з англійської мови із зазначеної проблематики; забезпечення досягнення учнями старших класів освітнього рівня, адекватного суспільним запитам і потребам самих школярів; більш ефективного сприяння формуванню предметних компетентностей; посилення соціокультурного

контексту змісту навчання іноземної мови за умови оновлення не лише самого змісту, а також його методів і форм.

Зміст посібника “Культура і мистецтво Великої Британії” розраховано на два роки навчання в 10–11 класах профільної школи ЗНЗ. Загальний обсяг елективного курсу – 144 години (72 год на рік), періодичність занять – двічі на тиждень.

Розроблення змісту навчального посібника здійснюється з урахуванням основних методологічних підходів, окреслених у зазначених вище Навчальній програмі і Концепції та відповідно до вікових особливостей старшокласників, їхніх інтересів, схильностей і з урахуванням навчального та життєвого досвіду. Зокрема, нами враховано результати анкетування 130 учнів 10–11-х класів і 50 учителів англійської мови різних типів ЗНЗ із восьми регіонів України щодо змістового наповнення зазначеного вище навчального посібника.

Школярам і педагогам потрібно було визначитись із запропонованою нами тематикою зазначеного навчального посібника елективного курсу (усього – 18 назв) за допомогою трьох варіантів відповідей: “Цікаво”, “Не дуже цікаво”, “Байдуже”.

Найбільшу зацікавленість (відповідь – “Цікаво”) школярі проявили до такої тематики: “Життя сучасної британської молоді” – 120 чол. (98,3%); “Національні свята і народні традиції” – 111 чол. (85,4%); “Національна кухня країн Великої Британії” і “Субкультура (скінхеди, рокери, панки, інді тощо)” – по 110 чол. (84,6%); “Музична Британія” – 109 чол. (83,8%); “Сучасна англійська література” – 106 чол. (81,5%); “Британська символіка і національна пам’ять” і “Британська монархія: звичаї і традиції” – по 105 чол. (80,8%) тощо.

Не зовсім цікавими (відповідь – “Не дуже цікаво”) для певної частини старшокласників виявилися теми: “Кінематограф” – 43 чол. (33,1%); “Засоби масової інформації як носії британської культури” і “Театральне мистецтво” – по 41 чол. (31,5%); “Народне мистецтво” – 39 чол. (30,0%); “Видатні вчені і винахідники країни” – 38 чол. (29,3%) тощо.

Окремі учні *не виявили ніякого інтересу* (відповідь – “Байдуже”) до такої тематики: “Народне мистецтво” – 14 чол. (10,8%), “Театральне мистецтво” – 10 чол. (7,7%), “Світ британського живопису і його творців”, “Музична Британія”, “Культурні традиції відомих британських університетів” і “Субкультура (скінхеди, рокери, панки, інді тощо)” – по 4 чол. (3,1%).

Стосовно вчителів англійської мови варто зазначити, що *найбільш схвальну відповідь* у них одержали такі теми: “Життя сучас-

ної британської молоді” – 59 чол. (98,3%); “Британська монархія: звичаї і традиції”, “Дім британця – його фортеця”, “Сучасна англійська література” – по 55 чол. (91,7%); “Музична Британія” і “Британська символіка і національна пам’ять” – по 54 чол. (90,0%); “Національна кухня країн Великої Британії” – 52 чол. (86,7%); “Культурні традиції відомих британських університетів” і “Субкультура (скінхеди, рокери, панки, інді тощо) – по 51 чол. (85,0%); “Національні свята і народні традиції” – 50 чол. (83,3%); “Знамениті музеї, картинні галереї, бібліотеки” – 81,7% тощо.

Не дуже цікавими для значної кількості педагогів виявилися такі теми: “Театральне мистецтво” – 28 чол. (46,7%); “Кінематограф” – 21 чол. (35,0%); “Засоби масової інформації як носії британської культури” – 17 чол. (28,3%); “Світ британського живопису і його творців” і “Народне мистецтво” – по 16 чол. (26,7%) та ін.

Окремі вчителі вважають *не зовсім вдалою* (відповідь – “Байдуже”) таку тематику: “Субкультура (скінхеди, рокери, панки, інді тощо) – 3 чол. (5,0%); “Театральне мистецтво” – 2 чол. (3,3%); “Кінематограф”, “Видатні вчені і винахідники країни”, “Засоби масової інформації як носії британської культури” тощо – по 1 чол. (1,7%).

Як засвідчив аналіз проведеного анкетування, і учні, і вчителі продемонстрували *велику зацікавленість* у наступній тематичі: “Життя сучасної британської молоді” – 92,3% і 98,3% відповідно; “Національні свята і народні традиції” – 85,4% і 83,3% відповідно; “Національна кухня країн Великої Британії” – 84,6% і 86,7%; “Субкультура (скінхеди, рокери, панки, інді тощо) – 84,6% і 85,0% відповідно; “Музична Британія” – 83,8% і 90,0% відповідно; “Сучасна англійська література” – 81,5% і 91,7% відповідно; “Британська символіка і національна пам’ять” – 80,8% і 90,0% відповідно; “Британська монархія: звичаї і традиції” – 80,8% і 91,7% відповідно та інші.

У деяких випадках збіглися також результати анкетування школярів і педагогів у відповіді “*Не дуже цікаво*”. Це, зокрема, така тематика: “Кінематограф” – 33,1% і 35,0% відповідно; “Театральне мистецтво” – 31,5% і 46,7% відповідно; “Засоби масової інформації як носії британської культури” – 31,5% і 28,3% відповідно; “Народне мистецтво” – 30,0% і 26,7% відповідно тощо.

Однакової думки дотримуються старшокласники і вчителі, висловлюючи своє ставлення до окремої тематики за допомогою відповіді “*Байдуже*”, зокрема: “Театральне мистецтво” – 7,7%

і 3,3% відповідно; “Субкультура (скінхеди, рокери, панки, інди тощо) – 3,1% і 5,0% відповідно. Проте тут є певні розбіжності: якщо до теми “Народне мистецтво” байдуже поставилося 10,8% учнів, то в педагогів цей показник становить лише 1,7%. Байдужими виявились окремі старшокласники і до тем “Світ британського живопису і його творців” і “Культурні традиції відомих британських університетів” (по 3,1%), у той час як вчителі вважають ці теми потрібними.

Отже, результати проведеного анкетування, насамперед старшокласників, забезпечили нам можливість визначити тематику навчального посібника елективного курсу “Культура і мистецтво Великої Британії”.

На нашу думку, існує три способи визначення тематики:

1) вилучити теми, які найменше зацікавили старшокласників, або до яких вони взагалі не виявили ніякого інтересу;

2) замінити вилучені теми іншими – більш актуальними та цікавими, які відповідали б інтересам учнів та їхнім віковим особливостям;

3) залишити “нецікаві” теми, розкривши їх зміст за допомогою добору цікавих та оригінальних автентичних матеріалів, і передбачивши при цьому інноваційні форми навчання іноземної мови.

Вважаємо, що третій спосіб є найскладнішим, але і найдоречнішим, оскільки він має переконати школярів, що не існує нецікавих тем, якщо правильно здійснити добір змісту навчального матеріалу та способів його презентації. Теми, що є буденними в нашому житті, можуть виявитися досить цікавими і незвичними, якщо це стосується іншої країни і людей. Однак, зважаючи на те, що найбільший відсоток (10,8%) байдужості школярів набрала тема “Народне мистецтво”, можна її вилучити, а окремі цікаві матеріали подати в темі “Національні свята і народні традиції”.

Таким чином, за результатами проведеного анкетування, ми орієнтовно виділили 17 тем до навчального посібника елективного курсу “Культура і мистецтво Великої Британії”:

1. Мови країн Великої Британії.
2. Сучасна англійська література.
3. Світ британського живопису і його творів.
4. Театральне мистецтво.
5. Музична Британія.
6. Кінематограф.
7. Знамениті музеї, картинні галереї, бібліотеки.
8. Культурні традиції відомих британських університетів.

9. Видатні вчені і винахідники країни.
10. Дім британця – його фортеця.
11. Британська символіка і національна пам'ять.
12. Британська монархія: звичаї і традиції.
13. Національні свята і народні традиції.
14. Засоби масової інформації як носії британської культури.
15. Національна кухня країн Великої Британії.
16. Життя сучасної британської молоді.
17. Субкультура (скінхеда, рокери, панки, древо, інді тощо).

Основною структурною одиницею організації навчального матеріалу в змісті посібника нами було визначено *тематичний модуль*, який відображає сутнісний характер елективного курсу. Кожний модуль є автономним і завершеним за своїм змістом структурним компонентом, що дає можливість учителю вибудувати процес оволодіння змістом курсу в довільному порядку, а учням – оволодівати іншомовним спілкуванням в усній та письмовій формах відповідно до зазначеної теми.

Названі вище теми було об'єднано в десять *тематичних модулів*, у кожному з яких заплановано від трьох до п'яти *тем*, а саме:

I. Велика Британія та її культура: *Тема 1.* Країни Великої Британії. *Тема 2.* Британська культура (розуміння культури і компоненти). *Тема 3.* Британська символіка і національна пам'ять. *Тема 4.* Британська монархія. Народна принцеса (Діана).

II. Мови і література країн Великої Британії: *Тема 1.* Коротка історія англійської мови. *Тема 2.* Мови країн Британії. Діалекти. *Тема 3.* Літературні жанри та їх представники. Сучасні письменники і поети країн Великої Британії. *Тема 4.* Всесвітньовідомі британські легенди.

III. Музична Британія: *Тема 1.* Музичні стилі та їх представники. Група “Бітлз”. *Тема 2.* Відомі сучасні музиканти, співаки, музичні групи. *Тема 3.* Музичні фестивалі. Шотландська волинка.

IV. Портрет сучасного британця: *Тема 1.* Дім британця. Улюблені заняття, відпочинок. Клуби і паби – гордість нації. *Тема 2.* Національна кухня. Чай як невід'ємна частина життя британців. Етикет. Манери за столом. *Тема 3.* Роль релігії і віри в житті британця.

V. Освіта у Великій Британії: *Тема 1.* Типи навчальних закладів. Предмети, що вивчаються. Правила навчання. *Тема 2.* Престижні університети і відомі коледжі Британії. *Тема 3.* Найбільші бібліотеки університетів і Британії. *Тема 4.* Учені та винахідники, які прославили країну.

VI. Мистецтво та його творці: *Тема 1.* Живопис (види і жанри). Відомі художники минулого і сьогодення, їхні твори. *Тема 2.* Образотворче, декоративно-прикладне, вітражне і плакатне мистецтво. *Тема 3.* Особливість британського садово-паркового мистецтва. *Тема 4.* Знамениті музеї, картинні галереї, виставки. Королівська Академія Мистецтв. Музей воскових фігур мадам Тюссо. *Тема 5.* Мистецтво театру і кіно.

VII. Національні свята і традиції: *Тема 1.* Традиційні британські свята. Різдвяні і новорічні традиції. Історія вітальних листівок. *Тема 2.* Національні свята і традиції Англії, Шотландії, Уельсу. Національні костюми. *Тема 3.* Національні символи країн.

VIII. Життя британської молоді: *Тема 1.* Портрет сучасної британської молоді. *Тема 2.* Молодіжні організації Британії, їх роль. *Тема 3.* Сучасні молодіжні субкультури. *Тема 4.* Проблеми британської молоді.

IX. Засоби масової інформації як носії британської культури: *Тема 1.* Популярні британські газети. *Тема 2.* Відомі телевізійні канали і радіостанції. *Тема 3.* Реклама, гонитва за “гарячими” новинами.

X. Спорт і дозвілля: *Тема 1.* Національні види спорту (футбол, гольф, крикет). Відомі спортсмени країни. *Тема 2.* Вімблдон – незвичайний тенісний клуб. *Тема 3.* Олімпійські ігри в Лондоні (2012). *Тема 4.* Активний відпочинок (рафтинг, каякінг тощо).

Варто також зазначити, що під час визначення змісту структурних компонентів навчального посібника (тематичних модулів, тем, вправ, завдань тощо) та його компонування враховувалися критерії, прописані в зазначеній вище Концепції навчальних посібників елективних курсів [1].

Кількість годин на вивчення того чи іншого тематичного модуля або теми визначається вчителем самостійно. Учитель може змінювати послідовність вивчення тем, долучати теми з інших модулів, а також переглядати кількість годин, відведених на їх вивчення, вносити певні корективи до їх змісту з урахуванням потреб і побажань старшокласників.

Наприклад, тематичний модуль VIII “Життя британської молоді” складається з чотирьох тем, окремі аспекти яких можуть відобразитися і в інших тематичних модулях (“Музична Британія”, “Портрет сучасного британця”, “Освіта у Великій Британії”, “Спорт і дозвілля” тощо).

Навчальна програма елективних курсів з іноземних мов для старшої школи ЗНЗ, одним із розробників якої є автор цієї публікації, окрім визначення *тематичних модулів і тем* елективного курсу, передбачає також відображення знань, умінь та навичок

(*мовленнєвих функцій*), що мають бути сформовані в учнів у результаті вивчення кожного модуля; *методів і видів діяльності* вчителя й учня; а також *форм контролю* результатів навчальної діяльності старшокласників.

Так, зокрема, після засвоєння змісту навчального посібника “Культура і мистецтво Великої Британії” старшокласники *повинні знати*: соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається; лексику, терміни й основні поняття, пов’язані з тематикою курсу; імена відомих письменників, художників, музикантів Великої Британії; головні музеї, бібліотеки, картинні галереї. Вони *повинні вміти*: використовувати знання про країну, мова якої вивчається, під час побудови власних висловлювань; брати участь у бесідах у межах країнознавчої тематики, що вивчається, із різних аспектів національної культури; використовувати одержані знання, беручи участь у різних заходах, присвячених Великій Британії; вміти порівнювати і проводити аналогії, узагальнення під час порівняння фактів, явищ культури, подій у культурному житті Великої Британії і України; здійснювати пошук необхідної інформації, використовуючи енциклопедії, словники, каталоги і буклети, навчальну літературу, газетно-журнальні матеріали, а також ресурси Інтернету; збирати, систематизувати та інтерпретувати інформацію у процесі читання, аудіювання, говоріння та письма; складати план, тези прослуханого або прочитаного тексту; виконувати культурознавчі та культурологічні проекти (у т. ч. з використанням інформаційних технологій) і брати участь в усіх презентаціях цих проектів.

Висновки. Отже, ефективність оволодіння учнями старших класів змістом елективного курсу з іноземної мови значною мірою залежить від змісту структурних компонентів навчального посібника та їх збалансованого структурування. Важливо, щоб зміст навчального посібника і всі його структурні компоненти узгоджувалися з цілями навчання, віковими особливостями старшокласників, їхніми іншомовними комунікативними інтересами та намірами. Запропонована автором технологія визначення тематики навчального посібника “Культура і мистецтво Великої Британії” може бути використана при конструюванні змісту різних за профілем навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи ЗНЗ.

Література

1. Концепція навчальних посібників елективних курсів з іноземних мов для учнів 10–11 класів профільної школи / [В. Г. Редько, Т. К. Полонська, Н. П. Басай та ін.] ; за наук. ред. В. Г. Редька. – К. : Пед. думка, 2015. – 38 с.
2. Навчальна програма елективних курсів з іноземних мов для старшої школи ЗНЗ / В. Г. Редько, Т. К. Полонська, Н. П. Басай [та ін.] ; за наук. ред. В. Г. Редька. – К. : Пед. думка, 2015. – 41 с.
3. Полонська Т. К. Конструювання змісту іншомовного елективного курсу та його реалізація в навчальному посібнику для учнів профільної школи / Т. К. Полонська // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол. ; голов. ред. – О. М. Топузов]. – К. : Пед. думка, 2014. – Вип. 14. – С. 554–563.
4. Полонська Т. К. Технологія конструювання змісту елективних курсів з іноземних мов для учнів профільної школи / Т. К. Полонська // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. праць Кам'янець-Подільського нац. у-ту імені Івана Огієнка та Інституту педагогіки НАПН України / [міжн. ред. кол. ; відп. ред. – В. М. Лабунець]. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 18 (1–2015). – С. 184–190.
5. Полонська Т. К. Особливості добору навчального матеріалу до змісту посібників елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи / Т. К. Полонська // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць / [ред. кол. ; голов. ред. – О. М. Топузов]. – К. : Пед. думка, 2015. – Вип. 15 (част. 2). – С. 170–178.

References

1. Kontseptsia navchalnykh posibnykiv elektyvnykh kursiv z inozemnykh mov dlia uchniv 10–11 klasiv profilnoi shkoly / [V. H. Redko, T. K. Polonska, N. P. Basai ta in.] ; za nauk. red. V. H. Redka. – K. : Ped. dumka, 2015. – 38 s.
2. Navchalna prohrama elektyvnykh kursiv z inozemnykh mov dlia starshoi shkoly ZNZ / [V. H. Redko, T. K. Polonska, N. P. Basai ta in.] ; za nauk. red. V. H. Redka. – K. : Ped. dumka, 2015. – 38 s.
3. Polonska T. K. Konstruiuvannia zmistu inshomovnoho elektyvnoho kursu ta yoho realizatsia v navchalnomu posibnyku dlia uchniv profilnoi shkoly / T. K. Polonska // Problemy suchasnoho pidruchnyka : zb. nauk. prats / [red. kol. ; holov. red. – O. M. Topuzov]. – K. : Ped. dumka, 2014. – Vyp. 14. – S. 554–563.
4. Polonska T. K. Technohia konstruiuvanniazmistuelektyvnykh kursiv z inozemnykh mov dlia uchniv profilnoi shkoly / T. K. Polonska // Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka : zb. nauk. prats Kamianets-Podilskoho nats. un-tu imeni Ivana Ohienka ta Instytutu pedahihiky NAPN Ukrainy / mizhn. red. kol. ; vidp. red. – V. M. Labunets. – Kamianets-Podilskiy, 2015. – Vyp. 18. – (1–2015). – S. 184–190.
5. Polonska T. K. Osoblyvosti doboru navchalnoho materialu do zmistu posibnykiv elektyvnykh kursiv z inozemnykh mov dlia uchniv starshoi shkoly /

T. K. Polonska // Problemy suchasnoho pidruchnyka : zb. nauk. prats / [red. kol. ; holov. red. – O. M. Topuzov]. – K. : Ped. dumka, 2015. – Vyp. 15 (chast. 2). – S. 170–178.

Полонская Т. К.

ТЕХНОЛОГИЯ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ТЕМАТИКИ УЧЕБНОГО ПОСОБИЯ ЭЛЕКТИВНОГО КУРСА “КУЛЬТУРА И ИСКУССТВО ВЕЛИКОБРИТАНИИ” ДЛЯ УЧАЩИХСЯ ПРОФИЛЬНОЙ ШКОЛЫ

В статье описана технология определения тематики (в частности, тематических модулей и тем) учебного пособия элективного курса по английскому языку “Культура и искусство Великобритании” для учащихся профильной школы. Определена доминирующая роль учебного пособия как основного средства овладения старшеклассниками содержанием элективного курса. Создание указанного англоязычного пособия должно расширить и углубить знания учащихся 10–11 классов о культуре страны изучаемого языка. Его содержание базируется на опыте учащихся, приобретенном ими при изучении иностранного языка в начальной и основной школе. Значительное внимание уделено анализу результатов анкетирования старшеклассников и учителей английского языка общеобразовательных учебных заведений Украины по содержательному наполнению учебного пособия, что стало основой для определения содержания его структурных компонентов.

Ключевые слова: тематика; тематический модуль; элективный курс; иностранный язык; учебное пособие; профильная школа.

Polonska T.

TECHNOLOGY ON DETERMINING THEMATICS OF THE ELECTIVE COUSE TEXTBOOK “CULTURE AND ART OF GREAT BRITAIN” FORPROFILE SCHOOL STUDENTS

This article considers the elective courses to be the part of profile education at high school. Elective courses content expand students' knowledge, integrate scientific knowledge with common one and raise their personal experience on scientific level. This means strengthening of the personal orientation of teaching at school. The main tasks of the elective course textbook “Culture and Art of Great Britain” are to familiarize high school students with culture and art of Great Britain, enabling them to learn more about the national heritage of the country by expanding the scope of the information field and authentic use of English in the overall educational environment; to achieve educational goals thanks to the introduction to the history and culture of the country and gaining new information on the people living abroad; to deepen knowledge and improve students' sociocultural competence in teaching foreign language.

The author describes the technology on determining the content of structural components (in particular, thematic modules and themes) in the elective course textbook in English “Culture and Art of Great Britain” for students of profile

schools. The dominant role of the textbook, as the primary means of mastering elective course content by high school, is determined. Creation of the English-language textbook mentioned above should broaden and deepen the knowledge of 10–11 grades students about the culture of the country whose language is being studied. The content of this textbook is based on the students experience gained during their studying foreign language in elementary and primary school. Special attention is paid to the analysis on survey results of high school students and teachers of English language of educational establishments in Ukraine on the semantic content of the textbook as the basis for determining the content of its structural components.

Keywords: the matics; the matic module; elective course; foreign language; textbook; profile school.

УДК 371.214.41:81

ФУНКЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У ЗМІСТІ ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ З ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ: КОМПЕТЕНТІСНА ПАРАДИГМА

В. Г. Редько,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач відділу навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України;*

О. В. Басай,

*науковий співробітник відділу
навчання іноземних мов
Інституту педагогіки НАПН України*

У статті автори презентують результати виконаних ними досліджень з питання побудови змісту елективних курсів з іноземних мов для учнів старшої школи. На матеріалі навчального посібника з іспанської мови розглядаються функції навчальних матеріалів. Обґрунтовуються погляди щодо конструювання комплексів комунікативних завдань, спрямованих на формування іншомовної комунікативної міжкультурної компетентності. Теоретичні положення підкріплюються прикладами із підготовленого навчального посібника.

Ключові слова: функції навчальних матеріалів; зміст елективного курсу; іноземна мова; старша школа.